

στροφή. Πρέπει νὰ τὸν ἀκούσῃ τις, ἵνα πιστεύσῃ ὅτι ὁ ἀνθρώπινος λόγος, ἄνευ ποιητικοῦ ρυθμοῦ, ἄνευ μελωδίας, δύναται ὡσαύτως νὰ προσεγγίσῃ τὴν ἁρμονίαν τοῦ ἄσματος καὶ τῆς ποιήσεως. Κατέχει μᾶλλον τὴν τέχνην τοῦ λέγειν ἢ τοῦ ποιεῖσθαι, ἀλλ' εἶνε καλλιτέχνης οὐ μόνον τὸ πνεῦμα, ἀλλὰ καὶ τὴν καρδίαν, ἣν ἔχει τρυφερὰν, ὡς τὰ παιδιά, καὶ ἀνεπίδεκτον μίσους ἢ ἔχθρας. Εἰς ἅπαντας τοὺς λόγους του οὐδεμίαν θὰ ἀνεύρῃ τις ποτὲ φράσιν δριμυεῖαν ἢ ὑβριστικὴν. Ἐνώπιον τῶν Cortès οὐδέποτε προὐκάλεσε σπουδαίαν προσωπικὴν ἔριν οὐδέποτε καταφεύγει εἰς τὴν σάτυραν, ποτὲ δὲν μεταχειρίζεται τὴν εἰρωνεῖαν, καὶ εἰς τοὺς σφοδρότερους φιλιππικούς του οὐδεμίαν σταγόνα χολῆς ἔχθει. Ἀπόδειξις δὲ τούτου εἶνε ὅτι, καίτοι δημοκράτης, ἀντίπαλος ὄλων τῶν ὑπουργείων, ἐφημεριδογράφος πολέμιος, αἰώνιος κατήγορος παντός τοῦ ἀσκούοντος ἐξουσίαν καὶ τοῦ μὴ ὄντος ἄκρου τῆς ἐλευθερίας θιασώτου, ἐν τούτοις παρ' οὐδενὸς ἐμισήθη ποτέ. Τούτου ἕνεκα ἡδοναί ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ, χωρὶς τὸ κερᾶν νὰ τοὺς φοβῶνται. Ὁ λόγος του εἶνε τοσοῦτον καλλιπένης καὶ ἐμμελής, ὥστε οὐδὲν δύναται νὰ ἔχῃ τὸ φοβερὸν, ὃ δὲ χαρακτηριστικὸν τοῦ τοσοῦτον εὐλικρινῆς, ὥστε οὐδεμίαν δύναται νὰ ἐξασκήσῃ πολιτικὴν ἐπιβροχίαν. Δὲν ἠξέυρῃ νὰ παλαίῃ, νὰ σκευωρῇ, νὰ ἀγρυπτήῃ, νὰ ἰθύνῃ κόμματα. Εἶνε ἱκανὸς νὰ ἀρέσκῃ μόνον καὶ νὰ λάμπῃ. Ἡ εὐγλωττία του τοσοῦτω μᾶλλον ἀποβαίνει μείζων, ὅσῳ εἶνε μαλακωτέρη, οἱ δὲ ὠριότεροι λόγοι του κινουσιν εἰς δάκρυα. Δι' αὐτὸν τὸ Κοινοβούλιον εἶνε θέατρον. Ὡς πράττουσιν οἱ ἀυτοσχεδιάζοντες ποιηταί, ὅπως τύχῳσιν ἐμπνεύτως πλήρους καὶ ἱλαρᾶς. οὕτω καὶ αὐτὸς ἐπιχειρεῖ νὰ διηγήσῃ τὴν δεῖνα ἀκριβῶς ὡραν, ἐπὶ τοῦ δεῖνος ὠρισμένου θέματος. Τοιοῦτοτρόπως καθ' ἣν ἡμέραν ὀφείλει νὰ διηγήσῃ, συνεννοεῖται πρότερον μετὰ τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς, ὅστις λαμβάνει τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα, ἵνα δώσῃ αὐτῷ τὸν λόγον, ὅτε τὰ θεωρεῖα εἰσὶ πλήρη, πάντες δὲ οἱ βουλευταὶ εἰς τὰς θέσεις των. Αἱ ἐφημερίδες του ἀναγγέλλουσι τὴν ἐσπέραν τῆς προτερίας ὅτι μέλλει τὴν ἐπαύριον νὰ ἀγορεύσῃ, ὅπως δυναθῶσιν αἱ κυρίαι νὰ προμηθευθῶσιν εἰσιτήρια. Ἐχει ἀνάγκη νὰ ἀκουσθῇ. Πρὶν ἢ λάβῃ τὸν λόγον, διατελεῖ ἀνήσυχος, οὐδ' αὐμοῦ δύναται νὰ καθήσῃ· εἰσέρχεται ἐν τῇ Βουλῇ, ἐξέρχεται, εἰσέρχεται καὶ ἐξέρχεται αὐθις, πλανᾶται ἐν τοῖς διαδρόμοις, μεταβαίνει εἰς τὴν βιβλιοθήκην, ἵνα φυλλομετρήσῃ βιβλίον τι, διολισθῆναι μέχρι τοῦ καφεπωλείου, ἵνα λάβῃ ποτῆριον ὕδατος, φαίνεται κατεχόμενος ὑπὸ πυρετοῦ, νομίζει ὅτι δὲν δύναται νὰ συβρᾶσῃ ὁμοῦ δύο λέξεις, ὅτι θὰ προξενήσῃ γέλωτα, ὅτι θὰ συριχθῇ. Οὐδεμία ἰδέα σαφῆς μένει ἐν τῇ κεφαλῇ του, τὰ πάντα συγκατέμιξε, τὰ πάντα ἐλησμώνθη. — Πῶς πηγαίνει ὁ σφυγμὸς ; — ἐρωτῶσιν αὐτὸν μειδιῶντες οἱ φίλοι του. Ἡ

ἐπίσημος στιγμή φθάνει. Καταλαμβάνει τὴν ἔδραν του, ἔχων τὴν κεφαλὴν κεκυφύην, τρέμων, ὠχρὸς, ὡς κατὰδικος βαδίζων πρὸς τὸν θάνατον, κινδυνεύων νὰ ἀπολέσῃ ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας τὴν ἐπιτοσαῦτα ἔτη καὶ μετὰ ἐπικλυομένων μόχλων κτηθεῖσαν δόξαν. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην καὶ αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ του οἰκτεροῦσι τὴν θέσιν του. Ἐγείρεται, παρατηρεῖ περὶ ἑαυτὸν καὶ λέγει· «Κύριοι !». Ἐσώθη, τὸ θάρρος αὐτοῦ ἐπανέρχεται, τὸ πνεῦμά του ἀνακτᾷ τὴν συνήθη ἡρεμίαν καὶ δι' αὐγείαν του, ὁ λόγος του ἀνασυντίθεται ἐν τῇ κεφαλῇ του, ὡς μέλος λησμονηθέν. Ὁ πρόεδρος, αἱ Cortès, τὰ θεωρεῖα ἐκλείπουσι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, δὲν βλέπει πλέον εἰμὴ τὰ σχήματα αὐτοῦ, δὲν ἀκούει ἄλλο εἰμὴ τὴν φωνὴν του, δὲν αισθάνεται εἰμὴ τὴν διακλαύσαν αὐτὸν ἀκατάβλητον φλόγα, τὴν μυστηριώδη δύναμιν, ἥτις τὸν διεγείρει. Εἶνε ὠραῖον νὰ βλέπῃ τις αὐτὸν λέγοντα : «Δὲν βλέπω πλέον τοὺς τοίχους τῆς αἰθούσης ταύτης, βλέπω λαοὺς καὶ τόπους μεικρυσμένους, οὓς οὐδέποτε εἶδον». Ὅμιλεῖ ἐπὶ ὀλοκλήρους ὥρας, ἀλλ' οὐδεὶς βουλευτῆς ἐξέρχεται, οὐδεὶς κινεῖται ἐν τοῖς θεωρείοις, οὐδεμία φωνὴ τὸν διακόπτει, οὐδεμία χειρονομία τὸν διαταράττει· καὶ ὅταν ἀκόμη ὑπερβαίνει τὸν κανονισμὸν τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος δὲν ἔχει τὸ θάρρος νὰ τὸν διακόψῃ. Οὕτως ἐν ἀνέσει ἐξάιρεται καὶ ἐγκωμιάζεται ἡ *Μετρίμων* καὶ *ροδοστεφῆς* δημοκρατία του, οἱ δὲ μοναρχικοὶ δὲν τολμῶσι νὰ διαμαρτυρηθῶσι, διότι τοιοῦτοτρόπως ἐνδεδυμένη καὶ αὐτοὶ τὴν εὐρίσκουσιν ὠραίαν. Ὁ Καστελὰρ εἶνε κύριος τῆς Συνελεύσεως. Ἀστράπτει, βροντᾷ, ἔδει, λάμπει ὡς πυροτέχνημα, κινεῖ τὸ μεδίωμα, ἀποσπᾷ ἐνθουσιώδεις κραυγὰς, καταλήγει δὲ ἐν μέσῳ πατάγου χειροκροτημάτων καὶ ἀπέρχεται ἔχων ἀνακεκλιμένην τὴν κεφαλὴν. Τοιοῦτος εἶνε ὁ περίφημος οὗτος Καστελὰρ, ὁ καθηγητῆς τῆς Ἱστορίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, συγγραφεὺς γόνιμος ἐν τοῖς πολιτικοῖς, καλλιλογικοῖς καὶ θρησκευτικοῖς ζητήμασι, δημοσιογράφος κερδίζων πεντήκοντα χιλιάδας φράγκων ἐτησίως ἐν ταῖς ἀμερικανικαῖς ἐφημερίσιν ἀκαδημαϊκὸς, ἐκλεχθεὶς παμψηφεί ὑπὸ τῆς Ἰσπανικῆς Ἀκαδημίας, δεικνύμενος μετὰ θαυμασμοῦ ἐν ταῖς ὁδοῖς, λατρευόμενος ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἀγαπώμενος καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν πολιτικῶν ἐχθρῶν του, νεὸς, ὠραῖος, ὀλίγον κενόδοξος, γενναῖος καὶ εὐτυχῆς.

Α.

ΑΙ ΟΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΑΧΑΡΑΣ.

Αἱ πρὸς δυσμὰς τοῦ Νείλου ἐκτεινόμεναι ἔρημοι χῶραι, ἔνθα κατὰ περιόδον τινα τοῦ ἔτους πνέουσιν οἱ καυστικοὶ ἄνεμοι, δὲν εἶνε ἐντελῶς ἀκατοίκητοι. Ἡ ἀπέραντος ἔρημος τῆς Σαχάρας, ἐν ἣ πολλὰκις ἀπόλλυνται ὀλόκληρα κινεβάτια, θιαπτόμενα ὑπὸ τῆς ἄμμου, ὡς ὑπὸ τῶν κυμάτων τοῦ Ὠκεανοῦ, περικλείει μέρη τινὰ χλοώδη, τὰς λεγομένας ὀάσεις.

Αί μεγαλύτεραι τῶν δάσεων τούτων εἰσὶν αἱ τοῦ Φαγιούν, πρὸς νότον τῶν πυραμίδων τῆς Σακκαρᾶς, καὶ τοῦ Σιουά (τὸ Ἀμμώνιον τῶν ἀρχαίων), κειμένη εἰς ἀπόστασιν πολλῶν ἡμερῶν δρόμου ἐξ Ἀλεξανδρείας καὶ 175 χιλιομέτρων ἐκ τῆς Μεσογείου.

Τὸ ἔδαφος τῆς δάσεως ταύτης, ἧς ὁ πληθυσμὸς ἀνέρχεται εἰς 6,000 περίπου κατοίκων, εἶνε εὐφορον. Ἐν αὐτῇ ἀπαντᾷ τις λειμῶνας, ἐλαιῶνας καὶ πολυαριθμους πηγᾶς, ἐν αἷς καὶ τὴν τοῦ Ἡλίου πλησίον τῶν ἐρειπίων τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς Ἀμμωνος.

Ὁ περιηγητὴς Godefroy Roth, ὁ ὑπὸ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν κατάργησιν τῆς ἀνθρωποπορίας ἀποσταλεὶς εἰς τὴν εἰρημένην ὄασιν, καὶ ἐπιστρέψας τὸ παρελθὸν ἔαρ, ἀπευθύνει εἰς τὰς γερμανικὰς ἐφημερίδας ἐνδιαφερούσας πληροφωρίαις περὶ τῶν χωρῶν τούτων, ἃς σπανίως ἐπισκέπτονται οἱ Εὐρωπαῖοι, καὶ αἵτινες ἀποτελοῦσι πρὸς δυσμὰς τὸ ἔσχατον ὄριον τοῦ αἰγυπτιακοῦ ἐδάφους.

Ὁ πρῶτος κατωκημένος τόπος, ὃν εὐρίσκει τις ἐν τῇ ἐρήμῳ ἄμα λιπὸν τὸ ἔδαφος τῆς Ἀλεξανδρείας, εἶνε ὁ τῶν Aulad-Aly, φυλῆς νομαδικῆς, πολυαριθμῶν, καὶ μιᾶς ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων τῶν βορείων μερῶν τῆς Ἀφρικῆς, ἐχούσης πληθυσμὸν 80,000 ψυχῶν.

Ἡ φυλὴ αὕτη ὑποδιαιρεῖται εἰς ἑκατοντάδα πατριῶν ἢ μᾶλλον οἰκογενειῶν, ὧν ἕκαστη διοικεῖται ὑπὸ ἀρχηγῷ ἀπόλυτον ἔχοντος ἐξουσίαν. Παρ' αὐτοῖς εὐρίσκωμεν ἀπάσας τὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἔθιμα τῶν τῆς ἐρήμου πληθυσμῶν. Αἱ γυναῖκες ἐπιτηδεύονται τὴν φιλοτεχνίαν ὑφάσματος ἐκ μαλλίων καὶ τριχῶν τῆς καμήλου, δι' οὗ κατασκευάζουσι σικινὰς καὶ σκεπάσματα. Εἰ καὶ πάνυ ὀλίγαι ἐξ αὐτῶν γνωρίζουσι ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν, οὐδὲν ἦττον ἀποστηθίζουσι πᾶν εἶδος ποιήσεων, ἃς ἀπαγγέλλουσι μετ' ἀξιοσημειώτου εὐχρείας. Δὲν καλύπτουσι τὸ πρόσωπον ὡς αἱ λοιπαὶ γυναῖκες τῶν Ἀράβων, ἀποκρίνονται δὲ προθυμότατα εἰς ὅλας τὰς παρὰ τοῦ ξένου περὶ τῆς χώρας αὐτῶν ἀπευθυνόμενας ἐρωτήσεις.

Οἱ Aulad-Aly ὑπεραγαπῶσι τὴν θήραν· θηρεύουσι δὲ ἰδίως τὴν δορκάδα, αἰγαγρον, τὴν Φενέκ, εἶδος ἀλώπεκος ζώσης μόνον ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸν δίποδα, εἶδος σκυῖου, οὗτους τὸ λεπτότατον κρέας εἶνε τὸ μᾶλλον ἐπιζήτητον ἔδεσμα παρ' αὐτοῖς.

Εἰς τὴν θήραν τῶν εἰρημένων ζώων οἱ Aulad-Aly ποιοῦνται ἐνίοτε χρῆσιν τοῦ ἱερακος. Πρὸς τούτοις δὲ φονεύουσι καὶ διάφορα εἶδη πτηνῶν, ἅτινα βρίθουσιν ἐν τῇ δάσει καὶ ἐν τοῖς πέριξ. Ὁ τρόπος δὲ δι' οὗ παρσκευάζουσι τὸ θήραμα πρὸς βρῶσιν εἶνε ἐκ τῶν μᾶλλον πρωτοτύπων. Ἀφοῦ ἀνάψωσι μεγάλην πυρᾶν, περιμένουσιν ἵνα σχηματισθῇ ἀνθρακικὰ ἄφθονος, ὅπως ἀνοίξωσιν ἐν τῇ διαπύρρῳ ἄμμῳ ὀπήν ὀλίγον βαθεῖαν, ἐν ἣ θέτουσι

τὸ ζῶον ἢ τὸ πτηνόν, ὅπερ θέλουσι νὰ μαγειρεύωσι καὶ καλύπτουσιν αὐτὴν διὰ πεπυρωμένου ἀνθράκων.

Ὁ πλοῦτος τῶν Aulad-Aly συνίσταται ἐκ δρομάδων, αἰγῶν καὶ προβάτων. Ὡς πάντες οἱ Βεδουῖνοι, καὶ οὗτοι εἰσὶν ἐγκρατέστατοι. Ὁ κ. Roth διηγεῖται ὅτι ἐπὶ 6 ἡμέρας οἱ ἄνθρωποι μιᾶς ὀλοκλήρου συνῳδίας, μετ' ἧς συνωδοιπῶρει, οὐδὲν ἄλλο ἔλαβον πρὸς διατροφὴν αὐτῶν εἰμὴ σπόρους ὀπτοῦς ἀραβοσίτου. Εἴκοσι μέχρι τριάκοντα φοίνικες ἀρκοῦσιν εἰς τροφὴν ἐνὸς Βεδουῖνου ἐν ταῖς χώραις ταύταις ἐπὶ μίαν ὅλην ἡμέραν.

Εἶχον ἤδη παρέλθει εικοσιτέσσαρες ἡμέραι, ἀφ' οὗτου αἱ δρομάδες ἀναχωρήσασαι ἐξ Ἀλεξανδρείας ἐπάτουν τὴν ἄμμον τῆς ἐρήμου, ὅτε οἱ ὀδοιπῶροι παρετήρησαν ἐν τῇ ὀρίζοντι τὴν κορυφὴν τῶν πρώτων φοινίκων τοῦ Σιουά. Εἰς τοὺς κατοίκους τῆς δάσεως ταύτης ἡ παρουσία ἐνὸς Εὐρωπαϊοῦ ἦτο θέαμα τοσοῦτον καινοφανές, ὥστε πάντες ἔδειξαν ζωηρὸν αἴσθημα περιεργείας. Κεκρυμμένοι ὀπισθεν πυκνῶν φυλλωμάτων, ἐξεδήλουν καὶ τινα δυσπιστίαν ἄμα εἶδον τὸν Εὐρωπαῖον περιηγητὴν εἰσελθόντα ἐν τῇ ἀνὰ μέσον τῆς δάσεως κειμένῳ χωρίῳ αὐτῶν.

Ἡ Σιουά, ἧς ὁ πληθυσμὸς δὲν ὑπερβαίνει τὰς δύο χιλιάδας ψυχῶν, εἶνε ἐκτισμένη ἐπὶ βράχου, ἔχοντος σχῆμα κώνου, ὑψουμένου ἀποτόμως δεκαπέντε μέτρα ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους, καὶ περικυκλουμένου ὑπὸ τοίχων, ἐφ' ὧν ὑψοῦνται τετράγωνοι πύργοι. Ὡς εἰς τὰς πλείστας πόλεις τῆς Ἀνατολῆς, αἱ ὀδοὶ εἰσὶ στεναὶ καὶ δύσβατοι σκεπόμεναι ἐν μέρει ὑπὸ σανίδων ἢ ὑφασμάτων, δι' ὧν προστατεύουσι τοὺς διαβάτας κατὰ τοῦ υπερβολικοῦ θάλλους τοῦ ἡλίου.

Μετὰ διήμερον πορείαν ἐκ τῆς πρωτεύουσος τῆς δάσεως ἀπαντᾷ τις τὰ σωζόμενα ἐπι καὶ νῦν ἐρείπια τοῦ μεγαλοπροσῶς ναοῦ τοῦ Διὸς Ἀμμωνος, τοῦ τοσοῦτον περιωνύμου ἐν τῇ ἀρχαιότητι. Ἐν αὐτῷ ὁ μέγας Ἀλέξανδρος ἠρώτησε τὸ μαντεῖον, πρὶν ἢ ἄρξῃται τῶν κατακτήσεων αὐτοῦ, αἵτινες ἐπλήρωσαν διὰ τοῦ ὀνόματός του ἅπασαν τὴν οἰκουμένην. Σωρεῖα λίθων καὶ τεμάχια συντετριμμένων στηλῶν δεικνύουσι μόνον σήμερον τὸ μέρος ἔνθα οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀμμωνος προεῖπον εἰς τὸν Μακεδόνα κατακτητὴν τὴν λαμπρὰν καὶ μεγάλην αὐτοῦ ἀποστολήν.

Ὁ ἐτήσιος φόρος, ὃν οἱ Aulad-Aly τελοῦσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Χεδίβου, εἶνε 50,000 φρ. Ἡ διοίκησις τῆς δάσεως εἶνε διαπεπιστευμένη εἰς μαμουρῆν ἐξαχρῶμενον ἐκ τῆς μουδριείας τοῦ Δαμανχούρ. Τέσσαρες χωροφύλακες ἀπαρτίζουσι τὴν ἐνοπλον δύναμιν, ἣν διατίθησιν ὁ μνηστὴς μαμουρῆς.

Ἡ βροχὴ εἶνε σπανιωτάτη ἐν Σιουά, ἀφόρητος δὲ ὁ καύσων κατὰ τὸ θέρος, ὅτε ἕνεκα τῶν ἀνατιδομένων μικροσμάτων γεννῶνται ἀσθένειαι φοβεραί.

Πηγαί ὑπὲρ τὰς πεντήκοντα συντηροῦσι τὴν προκειμένην ὄσιν. Δυστυχῶς ὀλίγαι ἐξ αὐτῶν παρέχουσιν ὕδωρ ἀληθῶς πότιμον. Αἱ πλείσται περιέχουσιν ὕδατα ἀλατώδη ἀναπηδῶντα ἐκ τῆς γῆς μὲ θερμοκρασίαν τριάκοντα βαθμῶν τοῦ ἐκατονταεβίου. Ὁ Ἡρόδοτος μνημονεύει μιᾶς τῶν πηγῶν τούτων, τῆς νῦν ὀνομαζομένης Ἄϊν ἐς Σάμς, ἣν ἀπαντᾷ τις πλησίον τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς Ἄμμωνος.

Οἱ κάτοικοι τῆς δάσεως ταύτης, οἵτινες πάντες εἰσὶ Μουσουλιανοί, λαλοῦσι τὴν βερθερικὴν γλῶσσαν. Ἰσχυρίζονται δὲ ὅτι κατάγονται ἐκ τῆς χώρας τῶν Τουαρέγγ, εἰ καὶ συγγραφεῖς τινες ἀνάγουσιν αὐτοὺς εἰς τὴν αἰθιοπικὴν φυλὴν.

Εἰς τριήμερον πορείαν ἀπὸ τῆς Σιουά, ἐν τῇ ἀντιβασιλείᾳ τῆς Τριπόλεως, κεῖται ἡ τοῦ Δζεβθά ὄσιν, ἐνθα ἐδρεύει ὁ Σεΐκης Sidi-el-Mahedi, υἱὸς τοῦ μεγάλου Σεΐκη Es-Senoussi, ἐνὸς τῶν ἀπογόνων τοῦ Μωάμεθ.

Ὁ Sidi-el-Mahedi, γνωστότατος παρὰ τοῖς σοφοῖς τοῦ Καῖρου, εἶνε ἀνὴρ μεγάλης διανοίας καὶ ἀκριβῆς ἀγαθότητος. Ἡ ἐπιρροή αὐτοῦ ἐκτείνεται ἐπὶ πάντων τῶν κατοίκων τῆς ἐρήμου, ἀπὸ τῆς Τριπόλεως μέχρι τοῦ Σουδάν. Εἰς αὐτὸν ὀφείλεται ἡ ἵδρυσις ἐν μέσῳ τῆς Σαχάρας πενήκοντα καὶ πλέον σταθμῶν, ἐν αἷς αἱ διερχόμεναι συνοδία εὐρίσκουσιν ὕδωρ καὶ ξενίζονται. Τούτου ἕνεκεν ἐπωνομάσθη ὑπὸ τῶν φυλῶν τῆς ἐρήμου ἡ εὐεργέτης τῶν Βεδουίνων. I**

Ο ΟΦΙΣ ΚΟΒΡΑΣ ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ

Ἐν γαλλικῇ ἐφημερίδι εὐρίσκωμεν περιεγρατάς λεπτομερεῖας περὶ τοῦ διαβοήτου ὄφως, τοῦ λεγομένου διοπτροφόρου, καὶ τῶν τὴν γοητείαν μετερχομένων Ἰνδῶν.

Ὁ cobra capello τῶν Ἰνδιῶν, ἡ ὁ διοπτροφόρος ὄφις, εἶνε ἐκ τῶν δηλητηριωδестέρων καὶ φοβερωτέρων ὄφρων, ἐκ δὲ τῶν εἰκοσι χιλιάδων ἀτόμων, ἄτινα, κατὰ πρόσφατον στατιστικὴν, ἀποθνήσκουσιν ἐτησίως ἐν ταῖς ἀγγλικαῖς Ἰνδίας ἐκ δηγμάτων ὄφρων, τὸ ἥμισυ σχεδὸν ὀφείλει τὸν θάνατον εἰς τὸ φοβερὸν τοῦτο ἕρπετόν. Ὁ cobra τῶν Ἰνδιῶν ἔχει στενὴν συγγένειαν πρὸς τὴν περιφήμον τῆς Κλεοπάτρας ἀσπίδα, ἣτις καὶ αὐτὴ ἦτο ἕρπετόν, οὗ τὰ δῆγματα παρήγον τοσοῦτον βέβαια ἀποτελέσματα, ὥστε, κατὰ τὸ λέγειν τοῦ Γαλινοῦ, μετεχειρίζοντο αὐτὴν ἐν Αἰγύπτῳ ὅπως παρέχῃ τὸν θάνατον εἰς τοὺς ἐγκληματίας.

Ὁ cobra ἀνέκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν δηλητηριωδῶν ὄφρων, τῶν καλουμένων προτερογλιφῶν, ἕνεκα τῆς ἐμπροσθίας θέσεως τῶν ἀκίδων αὐτοῦ, ὅπερ ἐστὶ φοβερὰ ἰδιότης, καθόσον τὰ δηλητηριώδη αὐτῶν δῆγματα ἐπιφέρουσιν ἄμεσον καὶ ἄφυσκτον ἀποτέλεσμα. Τὸ ἐπικίνδυνον τοῦτο ἕρπετόν ἔχει τὸ ἐξωτερικὸν τῶν ἀδελῶν ἐχιδνῶν ἢ οὐρᾶ αὐτοῦ εἶνε κωνικὴ, καὶ σμιρύνεται κανονικῶς, ὡς ἐκ τούτου δὲ, χάρις εἰς τὸ ἰδιὰ-

ζον τοῦτο προσὸν τοῦ σχήματός της, ἐπιτηθεύεται τρόπος οἰνοῖ ἀθώους, εἰς οὓς οὐδόλως εἶνε καλὸν νὰ ἐμπιστεύηται τις. Ἀγαπᾷ πῆν θερμότητα, κατοικεῖ τοὺς θάμνους καὶ τὸ πετρώδες ἔδαφος, δὲν φεύγει τὸν ἄνθρωπον καὶ εἰσχωρεῖ πολλάκις εἰς τὰς οἰκίας. Ἡ ποσότης τοῦ δηλητηρίου, ἢ ὁ παῖς οὗτος διατίθησιν, ἐὰν μὴ ἐκχύσῃ αὐτὴν ἐπὶ τινὰ χρόνον, ὑπελογίσθη ἀπὸ 1 [2 γραμμαρίου μέχρι 2. Ὄταν ὁ cobra ἐπιθυμῇ νὰ δῆξῃ τὴν λείαν αὐτοῦ, ἀναγκάζεται νὰ ἀναστρέψῃ ὀλόκληρον τὴν κεφαλὴν οὕτως, ὥστε ἡ ἄνω σιαγὼν νὰ στραφῇ πρὸς τὰ κάτω, κινήσεις, ἣτις ἀναμιμνήσκει τὴν τοῦ καρχαρίου, ὅταν ἀρπάξῃ πρᾶγμα τι.

Τοῦ ὄφως τούτου ποιοῦνται χρῆσιν οἱ γόητες τῶν Ἰνδιῶν, ὅπως ἀποδείξωσι δημοσίᾳ τὴν δύναμιν, ἣν ἀσκοῦσιν ἐπὶ τῶν ἐπικινδύνων τούτων ἕρπετῶν.

Πολλοὺς διηγοῦνται μύθους περὶ τῶν ἐντέχνων χειρονομῶν τῶν γοητῶν τούτων. Ἰατρὸς τις τοῦ γαλλικοῦ ναυτικοῦ, ὅστις διεκρίθη κατὰ τὴν μακρὰν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του ἐν Pondichéry, ὁ κ. Houillet, παρέστη εἰς πείραμα τοιοῦτον γοητείας, ἧς ἀφηγεῖται τὰς λεπτομερεῖας ὡς ἀκολουθεῖς.

Ὁ ὄφις capello φέρεται ἐγκλεισμένος ἐντὸς πηλίνου ἀγγείου, ὅπερ ἀποκαλύπτεται. Ὁ περὶ αὐτὸν γινόμενος θόρυβος τὸν κρατεῖ ἀκίνητον, ὅπως δὲ ὁ θαυματοποιὸς ἡμῶν τὸν ἀναγκάσῃ νὰ καταλίπῃ τὴν κρύπτῃν του, ἀνατρέπει τὸ δοχεῖον καὶ τὸ ταράττει. Ὁ ὄφις τότε πίπτει, ἀλλὰ μόλις ἐγγίσῃ τὸ ἔδαφος, συσπειροῖ τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ στηριζόμενος ἐπὶ τούτου ὑψοῖ τὴν κεφαλὴν, τὸν λαιμὸν καὶ μέρος τοῦ τραχήλου εἰς μῆκος ἐνὸς περὶπου ποδῶς, διαστέλλει τὰ πτερυγία του, καὶ διὰ νοήμονος καὶ ἀνησύχου βλέμματος ζητεῖ νὰ γνωρίσῃ τὸν τόπον, ὅπου εὐρίσκειται. Πάραυτα βλέπει τὸν γόητα, ὅστις, καθήμενος ἐπὶ τῶν ποδῶν του, τὸν ἀπειλεῖ διὰ τοῦ γρόνθου αὐτοῦ, ὃν ἔχει κεκαλυμμένον δι' ὑφάσματα.

Ἡ κίνησις αὕτη τῆς χειρὸς προτεινομένης καὶ ἀποσυρομένης ἐναλλάξ, ἐρεθίζει τὸ ζῶον εἰς βαθμὸν ὑπέρτατον. Τότε ἐξοιδαίνει ὑπερμέτρως τὸ μεμβρανῶδες αὐτοῦ σῶμα, διανοίγει βαθῶς τὸ στόμα του ἀποκαλύπτων τὴν ὀξεῖαν σιερὰν τῶν ἀκίδων του, προβάλλει ταχέως καὶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν μέλαιναν, λεπτὴν καὶ δίσομον γλωσσάν του, ἐξακοντίζει σταθερῶς ἀστράπτοντα βλέμματα ἐπὶ τοῦ ἀπειλοῦντος αὐτὸν γρόνθου, κρατεῖ ἐν ἰσορροπίᾳ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ σῶμα ὡς εἰ ἐχόρευεν ἐπὶ τῆς ἀκινήτου αὐτοῦ οὐρᾶς, καὶ πίπτει σφοδρῶς καὶ ἐπανειλημμένως, ὅπως προσβάλλῃ τὸν ἐχθρὸν του. Ἐν τοιαύτῃ θέσει εἶνε τῶν ὄντι ὄρατος καὶ μεγαλοπρεπής.

Πρὸς στιγμὴν λησμονεῖ τις τὸ κακοποιὸν ἕρπετόν, ὅπως παρατηρήσῃ καὶ θαυμάσῃ τὴν στιλ-